

ЛЕГЕНДА

1. САХАТ КАПИЈА
2. САХАТ КУЛА
3. БАРОКНА КАПИЈА
4. ЈУЖНА КАПИЈА

LEGEND

1. SAHAT GATE
2. SAHAT TOWER
3. BAROQUE GATE
4. SOUTHERN GATE

ОКО 1918. ГОДИНЕ
AROUND YEAR 1918

ОКО 1918. ГОДИНЕ
AROUND YEAR 1918

САХАТ-КАПИЈА

КАПИЈА ЈЕ СМЕШТЕНА У ЈУГОИСТОЧНОМ БЕДЕМУ И ПРЕДСТАВЉАЛА ЈЕ ГЛАВНУ ГОРЊОГРАДСКУ КОМУНИКАЦИЈУ. ИЗВЕДЕНА ЈЕ ВЕРОВАТНО ТОКОМ КОРНАРОВЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЕДЕМА 1690–1717. ГОДИНЕ, КАДА ЈЕ УТВРЂЕН И ЈУГОИСТОЧНИ БЕДЕМ, У ЧИЈЕМ СЕ СКЛОПУ ОНА НАЛАЗИ. ПРОЛАЗ КАПИЈЕ ЗАСВОЂЕН ЈЕ ПОЛУОБЛИЧАСТИМ СВОДОМ ОД ТЕСАНИХ КАМЕНИХ КВАДЕРА, А СА ОБЕ ЊЕНЕ СТРАНЕ НАПРАВЉЕНЕ СУ ПО ДВЕ БОЧНЕ ПРОСТОРИЈЕ И ПО ДВЕ НИШЕ У ОРИЕНТАЛНОМ ДУХУ. ГЛАВНА ФАСАДА КАПИЈЕ ИЗЛАЗИ ИЗ РАВНИ БЕДЕМА И ИЗВЕДЕНА ЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА БАРОКА. ДЕКОРАТИВНОСТ ЈЕ ПОСТИГНУТА УПОТРЕБОМ ДВАЈУ ПОЛУКРУЖНИХ ПИЛАСТАРА СА КАМЕНИМ КУГЛАМА И БЛАГО ПРОФИЛИСАНИМ КОРДОНСКИМ ВЕНЦЕМ, ИЗНАД КОЈЕГ СЕ НАЛАЗЕ ТРИ ПОЛУКРУЖНА ТИМПАНОНА. ТОКОМ БАРОКНЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ТВРЂАВЕ 1717–1739. КАПИЈА ЈЕ БИЛА ЗАЗИДАНА, А КОМУНИКАЦИЈА СА ГОРЊИМ ГРАДОМ ОДВИЈАЛА СЕ ПУТЕМ НОВЕ БАРОКНЕ КАПИЈЕ, КОЈА ЈЕ САГРАЂЕНА ПОРЕД ЊЕ. НАКОН 1740. ГОДИНЕ, ОДНОСНО ПОВРАТКА ГРАДА ПОД ТУРСКУ ВЛАСТ, САХАТ-КАПИЈА ПОНОВО ЈЕ ВРАЂЕНА У ФУНКЦИЈУ, КАДА ЈЕ И ДОБИЛА НАЗИВ, ПО КУЛИ ИСПОД КОЈЕ ЈЕ СМЕШТЕНА.

ЈУЖНА КАПИЈА

ЈУГОИСТОЧНИ БЕДЕМ ГОРЊЕГ ГРАДА НАСТАО ЈЕ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ 1404. И 1427. ГОДИНЕ, ЗА ВРЕМЕ ВЛАДАВИНЕ ДЕСПОТА СТЕФАНА БЕОГРАДОМ. ЈУЖНА КАПИЈА БЕДЕМА ТАДА ЈЕ ПРЕДСТАВЉАЛА ГЛАВНИ УЛАЗ У СРЕДЊОВЕКОВНО УТВРЂЕЊЕ, АЛИ ДАНАС ВИШЕ НИЈЕ У ФУНКЦИЈИ. ОСТАЦИ ОВЕ КАПИЈЕ НЕ МОГУ СЕ ВИДЕТИ СА СПОЉАШЊЕ СТРАНЕ БЕДЕМА, ВЕЋ СЕ УОЧАВАЈУ ТЕК ИЗ УНУТРАШЊОСТИ ГОРЊЕГ ГРАДА, ПЕДЕСЕТАК МЕТАРА ЗАПАДНО ОД САХАТ-КАПИЈЕ.

САНАТ ГАТЕ

LOCATED IN THE SOUTHEASTERN RAMPART, THIS GATE WAS THE MAIN ENTRANCE TO THE UPPER TOWN. IT WAS PROBABLY CONSTRUCTED IN THE COURSE OF CORNARO'S 1690-1717 RECONSTRUCTION OF THE RAMPARTS, WHICH ALSO INCLUDED FORTIFYING THE SOUTHEASTERN ONE.

THE GATEWAY IS ROOFED WITH A BARREL VAULT OF CUT STONE BLOCKS. ALONG THE GATEWAY, ON EACH SIDE THERE ARE TWO LATERAL ROOMS AND TWO ORIENTAL STYLE NICHEs. THE MAIN FAÇADE, CONTAINING BAROQUE ELEMENTS, JUTS OUT FROM THE RAMPART. ITS DECORATION CONSISTS OF TWO SEMICIRCULAR PILASTERS WITH STONE GLOBES AND GENTLY PROFILED CORDON ABOVE WHICH THERE ARE THREE SEMICIRCULAR TYMPANUMS. DURING THE BAROQUE RECONSTRUCTION OF THE FORTRESS, WHICH LASTED FROM 1717 TO 1739, THIS GATE WAS WALLED UP, AND NEXT TO IT ANOTHER BAROQUE GATE WAS BUILT TO COMMUNICATE WITH THE UPPER TOWN. AFTER 1740, WHEN THE TOWN WAS LOST TO THE OTTOMANS, THE SAHAT GATE WAS PUT BACK TO USE. AT THAT TIME THE GATE WAS NAMED AFTER THE TOWER ABOVE IT.

SOUTHERN GATE

THE SOUTHEASTERN RAMPART OF THE UPPER TOWN WAS BUILT BETWEEN 1404 AND 1427, DURING THE SERBIAN DESPOT STEPHEN'S RULE OVER BELGRADE. AT THAT TIME, THE SOUTHERN GATE WAS THE MAIN ENTRANCE TO THE MEDIAEVAL FORTRESS. IT IS NO LONGER IN USE AND ITS REMAINS, SOME 50 METERS WEST OF THE SAHAT GATE, CANNOT BE SEEN FROM OUTSIDE THE RAMPART, ONLY FROM THE INSIDE.

САХАТ-КУЛА

САХАТ-КУЛА ИЗГРАЂЕНА ЈЕ У ПЕРИОДУ ОД 1740. ДО 1789. ГОДИНЕ, НА ЈУГОИСТОЧНОМ БЕДЕМУ ГОРЊЕГ ГРАДА, ИЗНАД КАПИЈЕ КОЈА ЈЕ ПО ЊОЈ И ДОБИЛА НАЗИВ САХАТ-КАПИЈА.

КУЛА ЈЕ КВАДРАТНЕ ОСНОВЕ, КОЈА У ГОРЊИМ ЗОНАМА ПОПРИМА ОБЛИК ОСМОУГАОНИКА. ЗАВРШЕНА ЈЕ КРОВНОМ КОНСТРУКЦИЈОМ У ФОРМИ ОСМОСТРАНЕ ПРИЗМЕ. КРОВНИ ПОКРИВАЧ ИЗРАЂЕН ЈЕ ОД БАКРА И ПОСЕДУЈЕ СВЕ ОДЛИКЕ БАРОКНЕ АРХИТЕКТУРЕ. ЗАВОЈИТО СТЕПЕНИШТЕ БЕЗ МЕЂУСПРАТНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ ПОСТАВЉЕНО ЈЕ УЗ УНУТРАШЊЕ ЗИДОВЕ КУЛЕ. ОВАКВО РЕШЕЊЕ ПРОИЗАШЛО ЈЕ ИЗ ПОТРЕБЕ ДА СРЕДИШЊИ ПРОСТОР БУДЕ СЛОБОДАН, КАКО БИ У ЊЕГА МОГАО БИТИ СМЕШТЕН СЛОЖЕНИ САТНИ МЕХАНИЗАМ, ПО КОМЕ ЈЕ КУЛА И ДОБИЛА ИМЕ.

БАРОКНА КАПИЈА

БАРОКНА КАПИЈА, ДАНАС ЗАЗИДАНА, НАЛАЗИ СЕ У ЈУГОИСТОЧНОМ БЕДЕМУ ГОРЊЕГ ГРАДА, А ИЗВЕДЕНА ЈЕ У ПЕРИОДУ АУСТРИЈСКЕ ВЛАДАВИНЕ 1717–1739. ГОДИНЕ.

ЗА ВРЕМЕ БАРОКНЕ ОБНОВЕ БЕОГРАДА АУСТРИЈАНЦИ СУ ПОРЕД САХАТ-КАПИЈЕ САГРАДИЛИ НОВУ КАПИЈУ, КОЈА ЈЕ У РАВНИ СА УНУТРАШЊОМ СТАМБОЛ КАПИЈОМ, ОДНОСНО У ОСИ БАСТИОНОГ ФРОНТА. ПРОБИЈЕН ЈЕ СТАРИЈИ БЕДЕМ И ИЗГРАЂЕНА КАПИЈА ОД ОПЕКЕ АУСТРИЈСКОГ ФОРМАТА, ЗАСВОЂЕНА ПОЛУОБЛИЧАСТИМ СВОДОМ. НАКОН 1740. ГОДИНЕ, ПРЕУЗЕВШИ ВЛАСТ НАД БЕОГРАДОМ, ТУРЦИ СУ ИЗ НЕПОЗНАТИХ РАЗЛОГА ЗАТВОРИЛИ ОВУ КАПИЈУ И ОБНОВИЛИ СТАРИЈУ САХАТ-КАПИЈУ. БАРОКНА КАПИЈА ПРВОБИТНО ЈЕ ИМАЛА ДЕКОРАТИВНО ОБРАЂЕН ПОРТАЛ, КОЈИ ДАНАС НИЈЕ САЧУВАН.

САНАТ ТОВЕР

THE SAHAT TOWER IS LOCATED IN THE SOUTHEASTERN RAMPART OF THE UPPER TOWN, ABOVE THE GATE NAMED AFTER IT. IT WAS BUILT BETWEEN 1740 AND 1789.

ITS BASE IS SQUARE, CHANGING TO OCTAGONAL IN THE UPPER PARTS, WHILE THE ROOF CONSTRUCTION HAS THE SHAPE OF AN EIGHT-SIDED PRISM. PLATED WITH COPPER, THE ROOF FEATURES ALL THE CHARACTERISTICS OF BAROQUE ARCHITECTURE. A CONTINUOUS SPIRAL STAIRWAY FOLLOWS THE INNER WALLS OF THE TOWER. THIS RESULTED FROM THE NEED TO KEEP THE CENTRAL SPACE FREE TO ACCOMMODATE THE COMPLEX TOWER CLOCK MECHANISM AFTER WHICH THIS BUILDING WAS NAMED (SAHAT).

BAROQUE GATE

WALLED UP AT PRESENT, THIS GATE IS SITUATED IN THE UPPER TOWN'S SOUTHEASTERN RAMPART. IT WAS BUILT UNDER AUSTRIAN RULE, DURING THE BAROQUE RENOVATION OF BELGRADE FROM 1717 TO 1739. NEXT TO THE SAHAT GATE, THIS NEW ONE WAS CONSTRUCTED IN THE AXIS OF THE INNER STAMBOL GATE AND THE BASTION FRONT. BUILT WITH AUSTRIAN FORMAT BRICKS AND ROOFED WITH A BARREL VAULT, IT PENETRATED THE OLDER RAMPART. FOR AN UNKNOWN REASON, AFTER 1740 THE OTTOMANS CLOSED IT AND RENEWED THE OLDER SAHAT GATE. THE BAROQUE GATE ORIGINALLY HAD A DECORATIVE DOORWAY, WHICH HAS NOT BEEN PRESERVED.